

## פגיעה בהשכלה הגבוהה היא פגיעה בעתיד המדינה

על רקע הדיונים לקראת חוק ההסדרים וקביעת התקציב לשנתיים הקרובות, מסתמן קיצוץ משמעותי בהיקף של כ-100 מיליון ₪ בתקציב ההשכלה הגבוהה ושל כחצי מיליארד ₪ בתוכנית החומש של המועצה להשכלה גבוהה

**הקיצוץ יפגע באיכות ההוראה, בפיתוח המחקר ובתוכניות לשילוב אוכלוסיות מוחלשות במערכת ההשכלה הגבוהה**

יו"ר ועד ראשי האוניברסיטאות ונשיא הטכניון, פרופ' פרץ לביא: "לא ניתן לקרוא ולשאוף למצינות ולצפות לפיתוחים רפואיים, טכנולוגיים ובטחוניים, כאשר מקצצים פעם אחר פעם בתקציב ההשכלה הגבוהה. לסיסמה Start-up Nation יש מחיר – והוא השקעה מתמדת ועיקשת בהשכלה הגבוהה. לא מתקבל על הדעת שבעוד מדינות העולם משקיעות סכומי עתק בהשכלה הגבוהה מתוך הכרה בחשיבותה לצמיחה הכלכלית, מדינת ישראל היא זו שפוגעת במו ידיה במשאב האסטרטגי החשוב ביותר שלה – המשאב האנושי."

ממשלת ישראל מצד אחד, מדברת גבוהה-גבוהה על הצורך בבלימת תופעת בריחת המוחות ומאידך, מקצצת בתקציב האקדמיה ולמעשה דוחקת את החוקרים והמדענים המצוינים שלנו אל מחוץ לגבולות המדינה. הגענו למצב שבו ישראל הפכה שם נרדף לפס ייצור לשיווק מדענים מוכשרים לחו"ל. ור"ה, כשומר הסף, לא יסכים שהמערכת והסטודנטים יהפכו שוב לשק החבטות של האוצר. אם הקיצוץ המתוכנן אכן יופעל הוא יעמיד בסימן שאלה את יכולתנו לפתוח את שנת הלימודים האקדמית הקרובה. חוסנה המדעי, הטכנולוגי והתרבותי של המדינה, הוא צורך ונכס אסטרטגי קיומי והוא תלוי באיכות ובעתיד ההשכלה הגבוהה."

פרופ' שלמה גרוסמן, יו"ר ור"מ - ועד ראשי המכללות האקדמיות הציבוריות ונשיא המכללה האקדמית אשקלון: "מדובר בבשורה קשה וכואבת המציבה את עתיד ההשכלה הגבוהה בישראל בסימן שאלה. קיצוץ בתקציב משמעותו קיצוץ בכוח אדם ופגיעה במחקר האקדמי. הקיצוץ יחזק את בריחת המוחות מעבר לים ולא פחות חשוב, יפגע בסטודנטים."

אין מדובר רק בפגיעה בסטודנטים הלומדים כיום, אלה גם ובעיקר, באלה המתעדים לרכוש השכלה גבוהה בעתיד.

הקיצוץ המדובר מתווסף לקיצוצים קודמים ומהווה מכת פטיש חזקה על החברה והכלכלה הישראלית ואסור לנו לקבלו כמובן מאליו."

גלעד ארדיטי, יו"ר התאחדות הסטודנטים והסטודנטיות בישראל: "ישנה הסכמה על כך שיש להשכלה הגבוהה השפעה ארוכת טווח על המדינה, ועדיין בכל שנה בוחרים לקצץ ולהקטין משאבים דווקא בתחום זה, תחום שבטוח הארוך משפיע בצורה חיובית על הפיריון של המשק. על פניו הקיצוץ של כ-50 מיליון ש"ח לשנה עליו מדובר נראה במבט ראשון כשולי. אך כשסוכמים את המספרים על פני שש השנים של התכנית הרב שנתית ומוסיפים את הקיצוץ שכבר צפוי היום בתקציב 2019 מגיעים כבר לחצי מיליארד שקל קיצוץ, וזה סכום שלתפיסתנו כסטודנטים יקשה על יציאה לדרך עם התכנית הרב שנתית, מכיוון שקיצוצים בסדר גודל כזה לרוב מתגלגלים בסופו של יום על כתפי הסטודנטים אם זה בתחום החדשנות בהוראה, אם בהיעדר קשר בין האקדמיה לשוק התעסוקה ואם ביצירת מסלולים ייעודיים על מנת להוביל לשוויון הזדמנויות עבור כלל אזרחי ישראל."

**לפרטים:**

דוברות ור"ה: ריאל- 052-6961625 ורעות- 050-9961627

**נתונים נוספים:**

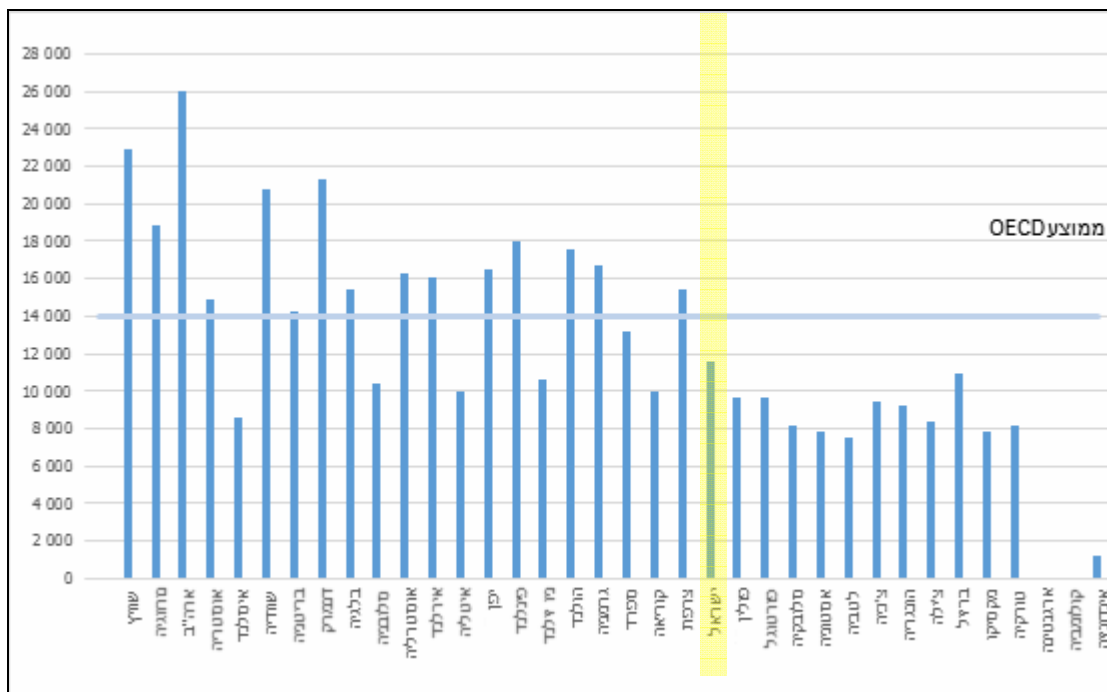
**הוצאה ציבורית על השכלה גבוהה: השוואה עולמית**

דו"ח מחלקת המחקר של התאחדות הסטודנטים על סמך נתונים אחרונים שנאספו במסגרת מחקר "Education at a Glance" של ה-OECD האחרון

- ההוצאה הציבורית הממוצעת בישראל על השכלה גבוהה נמוכה יותר ביחס לממוצע ה-OECD (נמוכה בכ-\$4,000 פר סטודנט)
- ישראל היא בין המדינות הבודדות בה ההוצאה הציבורית פר סטודנט על השכלה גבוהה ירדה בשנים האחרונות.
- התמיכה הציבורית בסטודנטים בישראל 0.11% מהתמ"ג לעומת ממוצע ה-OECD שעומד על 0.31% כמעט פי 3.
- גובה ההוצאה הציבורית הכוללת על השכלה גבוהה עומד על 0.9% מהתמ"ג בישראל לעומת ממוצע של 1.1% ב-OECD פער משמעותי ביותר.

**כפי שניתן לראות בטבלה- ישראל מתחת להוצאה הממוצעת:**

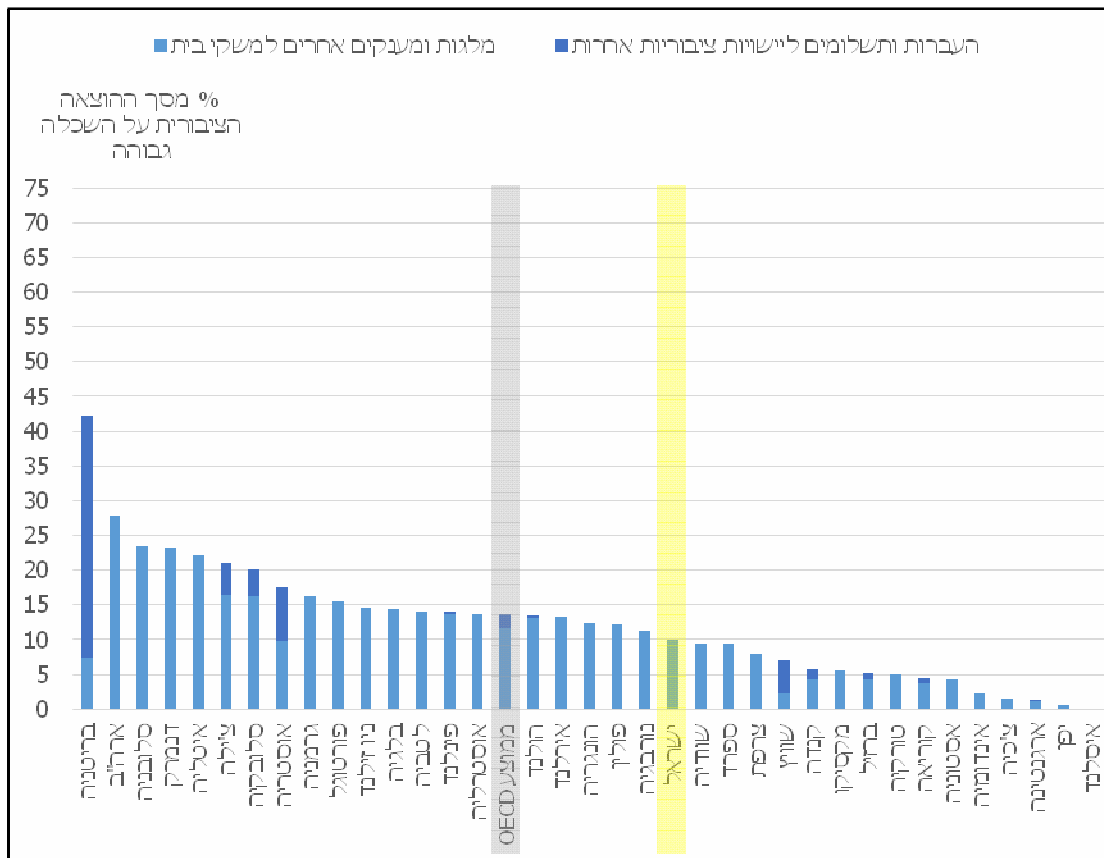
לוח 8: ההוצאה הציבורית השנתית הכוללת פר סטודנט בחינוך שלישוני, 2011



מקור: OECD Education At A Glance, 2014: 207

**גובה שכר הלימוד ותמיכה ציבורית במערכת ההשכלה השלישונית**

לוח 15: התמיכה הציבורית במערכת ההשכלה הגבוהה



מקור: OECD Education At A Glance, 2014: 276